

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Philosophiae pars I, Logica, tradita a 1717 in Academia
Fryborgensi - Cod. Ettenheim-Münster 230**

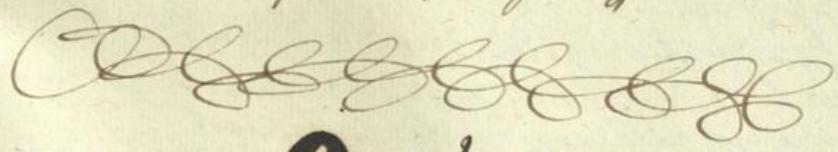
Weinberger, Albert

[Freiburg], 1717

Quaestio tertia [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-120382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120382)

facere universale, ad omnia individua incomplete faciendo
intentionale. Sumptus est universale, non quia diffinitio a g.
universalibus prius explicatis, sed ad genus spectans.

Q: 3ta.

Se

Differentia Specifica.

Alvus i mvs.

Uenam praenotanda?

Notandum i no: a parte rei nihil aliud existere
nisi individua singularia; quid quid enim existit a
parte rei est individuum in se et divisum seu distinctum
a quolibet alio. 164

Notandum rdi: nam omnia individua a parte rei existunt
sepe omnino inter se similia, nam omnino dissimilia
specialiter, sic enim evidens est, quod homo et filius
nisi simili Leonis, sed alijs modis dissimilitudinibus. 165

operantur. evidens etiam est, quod una quædam
 aqua alteri quædam unum ovum alteri ovo risset dij-
 simile operantur.

166 Notandum est: naturas rerum non generari a scientiis
 ut sunt singulares, sed ut sunt universales, sed quædam
 in aliqua ratione communiter se generant; sic enim Logica
 non generat specialiter Syllogismum A vel Syllogismum B.
 sed omnes syllogismos, quædam sub aliqua ratione
 communi generant.

167 Notandum est: rationes illas communes sub quibus plura
 individua generari possunt ab aliqua specie, et non quam
 cum aliquibus individuis generantur, ab aliis vero differant, ut
 proprie species illam intelligendo per hanc vocem illam, ac formam
 quandam elegantiam, et spiritum nostrum.

168 Notandum est: species generare, ut aliqua differant specie
 respectu unius speciei, et non differant respectu alterius speciei
 Et quædam nunc generantur hæc illa commune, in qua talia
 altera differant, altera vero eandem non generantur. E.g.
 circuli aureus et circuli ferreus differant specie in con-
 sideratione physica non vero in consideratione mathematica
 quæ physica generat propter rationem communem mathematicam
 autem nimirum et ferreus mathematica vero hanc rationem non ge-
 nerant, sed tantum rationem communem figuræ, in qua hi duo
 circuli non differant.

169 Notandum est: quando in presenti queritur, in quo spectat

Et unde veniat et defumada sit differentia specifica:
 quod ostendit n^o de differentia specifica respectu cuiusvis
 specie in particulari. Sed de differentia specifica prout sit
 est cuiusvis generis scientie probat aut probare potest
 fundamentum adprehendi rationis aliquid commune.

Sequitur iam
ARTVS 22VS

Aliorum Sententia De
 Differentia specifica exami-
 nans.

S. i. m. v. s.

AN
Ma differant specie, quæ
 differunt in aliquo predicato
 nobilissimo.

Primo loco sit sententia D. Bonaventurae docentis; 170
 ea differre specie, quæ differunt in posto proprio
 hoc est nobilissimo, numero v^o solum illa differre, q^o
 n^o differunt in tali predicato; 8: 4: hoc differat
 equo quia differat p^o predicato rationalitatis, quod
 est p^o predicatum seu nobilissimum. in hoc v^o Beley, et

Caulus n' differunt specie; quia in predicato radicali
generantur.

171 Dico n' recte dicitur Ma differre specie qd differunt in pro-
dicato nobilissime, ita ut solo no qd in hoc predicato
generantur.

Obij' quia ex hac sententia requireret, imo qd ho' atqz
Angelus n' differant inter se specie; quia generantur in pro-
dicato radicali, qd respectu nobilissimi & nobilissimum
sequela e' falsa. Et alij requirunt ut qd Cavallery imo
sua causa n' differant inter se specie; quia sicut in hoie
N' radice e' potius nobilissimum ita etia' causa; N' sicut
sunt in qd potius Cavallery atqz hoie hinc generantur. Et la-
e' ita' falsa qd est.

172 Respondent ad objectionem potius nobilissimum in angelo n' e' ratio
simpliciter, sed e' radice independenter a sensibus in qd potius
differunt angelus ho' quia ho' ad rationem in qd
sensibus: qd angelus et ho' differunt specie per se et per
sed N' radice independenter a sensibus sunt duo potius sicut
potius radicaliter et independenter a sensibus quod in
versariis et differunt specificiter sicut ut dicitur differunt in
aliquo in potius dicitur ut dicitur differunt in utroqz si
immo magis hoie aqua qd quia in qd ho' radicaliter generat
Layley et hoie in potius ut independenter a sensibus quod in potius
se ut dicitur dicitur hinc mens et sentia ipso' dicitur quod differunt
specie qd differunt in complexu omni potius et sic
incidunt in sentia infra impugnata.

Solvuntur Objectiones.

173 Obij' imo potius differunt specie sicut ho' se respectu potius generantur
sicut ho' respectu potius. Et potius differunt specie sicut ho' generantur
Et dicitur a ho' potius modo quom' oia n' quom' alia e' a. et a: copiosius

quoniam potest differente specificum cuius for in hoc, quod sub
for, sicut subit et itum determinat ad certam speciem manz
entis, ita etiam potest specificum. loca official et determinat
subit ad certam speciem entis ? : q. ad speciem hois v. leonis

Obt. rdo. potest specificum ad officia potest generum. 164
qd. obt. h. tribuere ad : perfectionem, quod perhibetur.
qd. obt. et factum.

q. c. ant. h. conf. v. d. p. conf. qd. obt. h. d. r. M. fac.
tradi. h. d. v. d. qd. una d. factioibz p. r. id. h. d. b. z.
s. h. Major, quod factioibz p. r. id. h. d. b. z.
sola s. h. M. quod factioibz p. r. id. h. d. b. z. conf. quod p.
in partia d. r. i. p. r. id. h. d. b. z. n. conf.
florant d. r. h. d. i. d. h. d. b. z. i. d. h. d. b. z. s. i. q. q. d. h. d.
illu. d. b. z. i. d. h. d. b. z. i. d. h. d. b. z. s. i. q. q. d. h. d.
manus florant s. h. p. r. id. h. d. b. z. conf.

In illa differant specie, quae differunt
valer, hoc e, aliunde, quae respectu
ad diversam materiam signatam.

Teneat haec sententia Thomista, iuxta quos illa dif- 165
ferunt specie, quod differunt in for. v. illa v. d. solo
nunes, quod differunt in ordine ad diversam materiam
nata. p. materiam autem signatam illam subit, quod p. r. id.
certam circumstantiam et disponit ad hanc potest
quod ad illa for. recipiunt et determinat s. i. q. q.
dunt. h. d. et equid. differre specie, quod differunt,
quod for. substantiales p. r. id. h. d. b. z. s. i. q. q. d. h. d.
radis albae irragis Caby et d. b. z. differunt

solo N. quia n̄ differunt eadē modo seu ad²³ p̄tē²²
 in ordine ad modū signatū in quantū Petrus de Aviano
 exijit corp. 2. 9. huius figurā, coloris temperamēt.
 est. Paulus h̄t et dicitur m̄tē exijit corpus alterij f.
 quō coloris est; ita ut n̄cāter n̄ possit habere aliud
 coloris aut aliud temperamētū est quā defecto h̄t.

166 Dicitur n̄ recte dicitur illa differere specie qd differunt
 formaliter: illa v̄o solo N. qd differunt in ordine ad modū
 signatū. Et ex illa sententia sequitur quod in his N.
 circumstantiis n̄ principaliter solū aque n̄cāter produci
 alia N. qd h̄t quā defecto fuit, v̄o dicitur
 seu qd modū signatū his accidentibus n̄ principaliter in-
 formari ab illa forma, quā a qua defecto fuit
 si enim modū ab ad informari potest hoc ipso
 h̄o forma, n̄ differunt hoc ipso. N. v̄o n̄ differunt
 in ordine ad modū signatū sed qd e contra commune
 sententia dicitur, et videtur illis repugnare suā
 p̄tē; quis enim dicit qd Petrus 2. 9. n̄cāter h̄t h̄o
 v̄o h̄o h̄o v̄o h̄o loco n̄ principaliter ab ipso miraculo asse-
 alia h̄o die & loco est. qd.

Et dicitur
 An illa differunt specie, quod dif-
 ferunt in pacto solvitur commutabiliter

167 Ita sentit Bales Johannes de Darescitis docens illa
 differere specie qd differunt in pacto pluribus com-
 munitati seu potestabiliter in pluribus v̄o solo N.
 quod n̄ differunt in tali pacto seu dicit h̄t differunt
 specie & loco, quia differunt in h̄o modo qd p̄tē
 est commune: Petrus et Paulus.

Quis d' recte dicitur unicus, illa differre specie, 190
Differunt in p[ro]p[ri]o plurib[us] comunicabili illa n[on] solo
No[ne] q[uo]d n[on] illa differant.

q[ue]stio[n]e: si hac sectia e[st] vera, scilicet q[uo]d unus Petri et Pauli inter
se differant specie, scilicet facit ab hac audire concu[er]at, e[st] d[omi]n[us]
et e[st] ytra e[st] unicus q[uo]d e[st] illi. Aliter q[ue]stio[n]e: unus Petri et Pauli
differunt in p[ro]p[ri]o plurib[us] comunicabili unice[m] Petri p[ro]p[ri]o
unice[m] extrema[m] Petri, nampe e[st] et e[st] e[st] unice[m] n[on] h[ab]et p[ro]p[ri]o
et h[ab]et p[ro]p[ri]o h[ab]et p[ro]p[ri]o unice[m] extrema[m] Petri e[st] comunica-
bile plurib[us] e[st] plures imo infinite unice[m] Petri p[ro]p[ri]o
possibile q[uo]d e[st].

Solvunt[ur] ob[st]aculo[n]es.

Ob[st]aculo[n]e imo illa differunt specie, 190 differunt in p[ro]p[ri]o
q[uo]d e[st] de plurib[us] solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o illa q[uo]d
differunt in p[ro]p[ri]o plurib[us] comunicabili differunt in p[ro]p[ri]o
q[uo]d e[st] de plurib[us] solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o illa q[uo]d
q[ue]stio[n]e: h[ab]et h[ab]et q[uo]d p[ro]p[ri]o h[ab]et plurib[us] comunicabili p[ro]p[ri]o
de plurib[us] solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o q[uo]d e[st].
Q[uo]d dicitur illa differunt specie, 190 differunt in p[ro]p[ri]o q[uo]d
q[uo]d de plurib[us] solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o illa q[uo]d
solo No[n] diff[erunt] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o n[on] e[st] d[omi]n[us] illa q[uo]d
differunt in p[ro]p[ri]o plurib[us] comunicabili differunt in
tali p[ro]p[ri]o q[uo]d e[st] de plurib[us] solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
dicitur e[st] m. differunt in tali p[ro]p[ri]o q[uo]d e[st] de plurib[us]
solo No[n] differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o n[on] e[st] d[omi]n[us] illa q[uo]d
h[ab]et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o unice[m] extrema[m] Petri p[ro]p[ri]o
possibile de plurib[us] solo numero differunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

obij p[ro]nari solis n[on] differentibus cu[m] n[on] p[ro]p[ri]o-
dicitur quod etia[m] solis numero differente
varia Ceteri

175 Illud r[ati]o differ[ent]ia n[on] numerica sed individualis ad differ[ent]ia
minima, q[uo]d est d[omi]ni: sed si unus Ceteri et unus Pauli
differant in n[on]o, differ[ent]ia n[on] numerica n[on] est minima
quia p[ro]p[ri]o ad huc d[omi]ni n[on] scilicet, q[uo]d d[omi]ni inter plures
uniones ejusdem Ceteri. q[uo]d est.
R. diff[er]entia illa differ[ent]ia numerica e[st] minima, in genere suo
concedo illi: et minima in genere suo n[on] est illa diff[er]entia
n[on] n[on] conf[er]it n[on] n[on] in e[st] genere differ[ent]ia numerica
una differ[ent]ia e[st] illa: et alia h[ab]et.

176 Et in illa differant specie y ex fine
differunt
A hoc sententia recentiorum aliquorum, q[ui] voluit illa
differ[ent]ia specie quod differunt ex fine hoc e[st], quod n[on]
apta d[omi]ni d[omi]ni fine illa n[on] n[on], q[uo]d n[on] apta
ad eundem fine. unde putant h[ab]ere et d[omi]ni h[ab]ere
fere specie; quia s[ed] e[st] apta ad aliquid fine scilicet ad
rationabiles, ad quas n[on] e[st] apta d[omi]ni, Ceteri ad
Pauli solo n[on], quia apta q[ui] se ad eundem fine scilicet
ad rationabiles.

177 Div. n[on] recte dicit illa differ[ent]ia specie q[uo]d differunt ex
fine reliqua n[on] solo n[on].
Ceteri n[on] n[on] h[ab]ere sententia illa solo differunt specie
q[uo]d n[on] apta ad eundem fine fine scilicet illa q[uo]d
n[on] apta ad eundem fine n[on] fine n[on] n[on] n[on] n[on] n[on]
quia semper videt quod p[ro]p[ri]o de ipsis finibus specie dicit.
Et, quare scilicet d[omi]ni: rationabiles ad quas e[st] apta h[ab]ere
differant specie e[st] n[on] n[on] ad quod d[omi]ni e[st] Ceteri, an

quod tamen differant propter diversas causas sed hoc modo
 ambulat in circulo vitioso, v. sit conceptus in infinitum
 neque diu est redit; extra enim sequitur, imo Petrus et Paulus
 differre specie; quia non est apti ad producendum eandem non
 rationationes. sequitur etiam unione Petri et Pauli
 differre specie; quia non est apti ad unum eandem et ex-
 tremam: haec a sequela et extra coel, et nec ad universales
 admittuntur. Et sic.

Estus.

An illa differant Specie
 quae differunt notabiliter vel
 in iudicio prudentum?

Docuit Cardinalis de Lugo, illa differre specie, quae
 differunt notiter, illa vero solo no, quod non differunt no-
 tabiter, rogatus porro hic auctor, quodna centena sit
 differre notiter, et non respondit, colligit in debere ea
 iudicio prudentum, quod differant hinc inde perfectioribus
 considerate debet, an differant et notiter necne.

178

Dico non recte dicitur univocum: illa differre specie saltem
 in rigore et exacte loquendo, quod differunt notiter iudici-
 cio prudentum.

179

Petrus hoc sententia recte respondet, quod in questione: quod
 non est admittenda ant. Petrus quibus hinc solapissime
 quodna sit illa diversitas notabilis, et talis qualem
 censet prudentes specere ad diversa specificata, quod est
 sicut mala quae respondet, quum sit hoc et hoc dicitur
 ut in quod prudentes iudicant per hoc aut hoc.
 Dixi et in rigore et exacte loquendo, quia non nego in

alio scilicet proferim moraliter scripsimus recurrendum
ad iudicium primum sive secundum in tali arte utroque
qualiter scilicet in hominibus aut orbitis deprimendum
Et quod haec velle diversitas ab hac velle scilicet in ordine ad
sua finalia spectat sicut dicitur et cetera, debet ab his quae sunt
sensibus abignoscit alijs fundat ut per se sunt populi, quo-
modo differant specie.

ANIMVS SVVS

ANIMA DIFFERANT SPECIE, QUAE
ENTIVM DISIMILIA

STATVIT NRA SENTENTIA?

1480

Comunio inter recentiores sententia est, quod dicit illa differre
specie, quod habet disimilitudinem entitativam: reliqua vero solummodo
illa et consentanea habere similitudinem entitativam, quod non differant
in modo nec individuali aut individuali sed respectu
ante, modo vero individuali. Et dicitur. Petrus, Carolus et
individuale vero solum respectu dicitur. Et inter unionem
A et inter unum B eundem Petri; quia haec unum differe
ferunt haec et ipsi Petrus et Carolus quo respectu.

1481

Dico: illa differunt specie, quod est entitativum disimilitudinem ra-
tione vero solummodo. Illa vero differunt specie, quod dif-
ferunt in modo entitativo et separabili a se; quia
pro his dicitur differre specificata a se. Sed dicitur et
sola illa, quod habet disimilitudinem entitativam differunt in
modo separabili et separabili a se: quod est in modo
quia seipsum separant hanc et hanc pro modo hanc in.

individuali. rdo qd etia unio Petri et Pauli differat
 specie; quia differunt in parte essentiali & mate in-
 dividuali; unio aut Petri est unio extrema Petri et
 Pauli n est unio hoc extrema: sed utraqz sequat se
 qd est

Qua est: ad idm dno oia individua differat quia in
 parte individuali. sed ex hoc plus n est qd differat
 ont no. ad differat in specifica parte diversitas in
 parte & unio individuali. ad idm dno dno hoc
 quoyd unio Petri et Pauli n differat specie quia dif-
 ferunt in parte individuali sola respiciente in qua
 Petri et Pauli inter se differunt.

186 Dico imo: unio Petri maior e simili alteri unio Petri
 quia unio Pauli quia est illa unio in alio parte in
 qd est ipsa n unio: qd unio Pauli e d. partem essentiali
 R. n. ant. qd illa unio unio est illa in alio parte ma-
 individuali & individuali sola respiciente in qd ipsa
 n unio conuenit in alio parte neg.

187 Dico rdo. unio Petri et Pauli differat plus quia no
 qd differat specie.
 R. n. ant. licet em differat alio modo plus quia
 requiritur unio ad faciendum unum, qd n est qd
 qd hoc differat ad aliam differat numerica cu magna
 latitudine una possit qd est illa: quia
 altera.

188 Dico rdo. sequitur qd unio Petri et Pauli differat specie
 a unio Petri quia n habet d. partem essentiali
 R. d. rdo. qd differat specie in qd unio
 est illa methice qd attendit ad numeros c. in qd unio

physica aut loq. quod attendit ad operantia seu necessitudinem.
Istis: sequitur, quod certum dicitur et dicitur differre
specie in voluntas furandi equum et voluntas furandi
bovis, quia secula regit a materialibus possessoribus dicitur.
dicitur.

189

R. differt: scilicet quod differre specie respicitur physica
et est: in operantia mathematica et theologica n. est:
mathesis in circulo et operantia ratione secundum theolo-
gia gravitatem domini, in quod ratio n. differunt.

Dicitur: quod hoc regula alius specie nil potest.

R. n. dicitur: quia saltem supposito, quod aliunde sunt
aliya et dissimilia in potest operantia a dicitur specie
speciale operantia, quod ex hoc regula inferre, quod differre
specie etiam in operantia dicitur specie licet habeat, quod magis
ferriat et potestur tractat, ad inferenda differre specie
in operantia physica.

190

Istis: ubi non sentia explicat idem p. dicitur, quia explicat dif-
ferre specie et dissimilia entia: quod n. d. admittenda.
Istis aut: explicat idem p. dicitur c. aut: explicat
p. idem solent n. aut et frequentia et retorquere argum
in alius specie.

191

Dicitur: interdum equi aut magis dubium est, an aliya sunt
entitative dissimilia, quia interdum differant specie: quod
differa specie male explicat p. ista dissimilia.
R. dicitur aut: quod interdum interdum n. est: quia sunt
quod saltem in pluribus aliunde nobis certo quod sunt
dissimilia entitative ac dicitur p. hanc regula inferre licet
quod differant specie in illis casibus in quibus dubium est
an aliya sunt entitative dissimilia, dicitur etiam etiam

192

Physica aut loq. quod attendit ad operantia seu necessitudinem.
Istis: sequitur, quod certum dicitur et dicitur differre
specie in voluntas furandi equum et voluntas furandi
bovis, quia secula regit a materialibus possessoribus dicitur.
dicitur.
R. differt: scilicet quod differre specie respicitur physica
et est: in operantia mathematica et theologica n. est:
mathesis in circulo et operantia ratione secundum theolo-
gia gravitatem domini, in quod ratio n. differunt.
Dicitur: quod hoc regula alius specie nil potest.
R. n. dicitur: quia saltem supposito, quod aliunde sunt
aliya et dissimilia in potest operantia a dicitur specie
speciale operantia, quod ex hoc regula inferre, quod differre
specie etiam in operantia dicitur specie licet habeat, quod magis
ferriat et potestur tractat, ad inferenda differre specie
in operantia physica.
Istis: ubi non sentia explicat idem p. dicitur, quia explicat dif-
ferre specie et dissimilia entia: quod n. d. admittenda.
Istis aut: explicat idem p. dicitur c. aut: explicat
p. idem solent n. aut et frequentia et retorquere argum
in alius specie.
Dicitur: interdum equi aut magis dubium est, an aliya sunt
entitative dissimilia, quia interdum differant specie: quod
differa specie male explicat p. ista dissimilia.
R. dicitur aut: quod interdum interdum n. est: quia sunt
quod saltem in pluribus aliunde nobis certo quod sunt
dissimilia entitative ac dicitur p. hanc regula inferre licet
quod differant specie in illis casibus in quibus dubium est
an aliya sunt entitative dissimilia, dicitur etiam etiam

an differant specie qd nil e absurdi. cui consilio
 olis sentis.

193 Quidam extra rda glapod. ex hac sequereb. qd ho
 dvojs differat specie ab hoie Europaei quia hnddy.
 familia accidentia.

R: n. corp. ad rda addita duo. ipso accidentia non
 determinati exigi ob his hoib. qd ascribi. d. base carpi
 mare extensibilis. ut interm. suppono.

194

Quidam maior sapi e diversitas accidentiu inter illa
 qd n. differant specie. quid inter illa qd differant specie
 qd n. recte d. sumit. differat specifica ex diversitate accidentiu
 ant. rda maior e diversitas accidentiu d. q. inter
 molopu. caselluys. bononiase. quid inter eundem
 molopu. et syrite. et d. ab hac differat specie ab his
 n. differat.

R. d. ant. ill e diversitas accidentiu proportionu. et
 qd determinate exigat. n. ant. aliu accidentiu quid e
 determinate exigent. h. ant. et n. corp.

195

Quidam ex de ipsis accidentibus tradit questio an sit differentia
 entitativa. qd male explicat. hoc d. similitudo et diversitas
 accidentiu.

R. d. ant. d. d. corp. qd d. similitudo entitativa ac-
 cidetiu male explicat. et diversitas accidentiu d. d. d.
 d. similitudo entitativa entiu substantialiu de q. d. p. h.
 h. d. d. glapod n. corp.

196

Quidam ultimo soltu melij dicit. qd illa differat spe-
 cie. qd e. iniqua in perfectione qd est.

R. h. d. ant. sed quia iniquitas in perfectione pri-
 e longi magis d. illa quia differat specie. quia d. quia

